

Vuosiraportti 2009

Teollisuuden Voima Oyj

Hyvinvointia ydinsähköllä

**Tulevaisuus
rakennetaan tänään**

Vuosiraportti 2009

Teollisuuden Voima Oyj

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2009, tiivistelmä	3
Yleistä	3
Yhtiökokous	3
Hallitus	3
Hallituksen valiokunnat	4
Toimitusjohtaja	4
Johtoryhmä	4
Operatiivinen ryhmä	4
Tilintarkastajat	5
Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta ja riskienhallinta	5
Hallitus 2009	8
Johtoryhmä 2009	10
Perusorganisaatio	11
Hallituksen toimintakertomus 2009	13
Toimintaympäristö	13
Keskeiset tapahtumat	13
Konsernin liiketoiminnan tulos	14
Konsernin rahoitus ja maksuvalmius	14
Osakepääoma ja osakeanti	15
Hallinnointiperiaatteet	15
Hallintoelimet	15
Säätely-ympäristö	15
Riskienhallinta, merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät	16
Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat	17
Ydinvoima	17
<i>Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2</i>	17
<i>Vuosihuollot</i>	17
<i>Olkiluoto 3</i>	17
<i>Olkiluoto 4 -hanke</i>	18
<i>Ydinpolttoaine</i>	18
<i>Ydinjätehuolto</i>	18
Hiilivoima	19
<i>Meri-Pori</i>	19
Tutkimus- ja kehitystoiminta	19
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin	19
Turvallisuus ja ympäristöasiat	19
Henkilöstö ja koulutus	20
Tytäryhtiöt ja yhteisyritykset	20
Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	20
Arvio tulevasta kehityksestä	20
Ehdotukset yhtiökokoukselle	21
Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja	22
Tilinpäätöstiivistelmä 2009	24
TVO-konsernin tilinpäätös	25
Emoyhtiön tilinpäätös	29
Ehdotukset yhtiökokoukselle	32
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	33
Tilintarkastuskertomus	34
Talousjulkaisut	36
Yhteystiedot	Takakansi

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2009, tiivistelmä

Yleistä

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) toimialana on yhtiöjärjestyksen mukaan voimalaitosten ja voimansiirtolaitteiden rakentaminen ja hankkiminen sekä sähkön tuottaminen, välittäminen ja siirtäminen ensisijassa yhtiön osakkaille yhtiöjärjestyksessä määrättävin ehdoin.

Yhtiöjärjestyksen mukaisesti TVO toimittaa sähköä osakkailleen ns. Mankala-periaatteella eli luovuttaa tuottamansa tai hankkimansa sähkön osakkaalle näiden TVO:n kunkin osakesarjan omistuksen suhteessa, ja kukin kyseisen osakesarjan osakas vastaa yhtiötä kohtaan yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määritellyistä muuttuvista ja kiinteistä vuosikustannuksista. Yhtiön osakkaat ovat tehneet keskinäisen osakassopimuksen, jossa säädellään tarkemmin hallinnointiperiaatteita.

TVO, Mankala-periaatteella toimivana listaamattomana julkisena osakeyhtiönä, noudattaa listayhtiöiden hallinnointikoodia¹⁾ soveltuvin osin. TVO:lla ei ole velvollisuutta noudattaa hallinnointikoodia, eikä siten myöskään Comply or Explain-periaatetta. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeellelaskijan on

esitettävä toimintakertomuksessa tai erillisessä kertomuksessa selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton käyttämisestä sekä vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous myös valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään toukokuussa. Yhtiökokouskutsu lähetetään osakkeenomistajille aikaisintaan neljä viikkoa ja viimeistään kymmenen päivää ennen kokousta.

TVO:n varsinaisessa yhtiökokouksessa on läsnä toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja ja riittävä määrä hallituksen jäseniä sekä tilintarkastaja. Hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevan henkilön edellytetään pääsääntöisesti osallistuvan hänen valinnastaan päättävään yhtiökokoukseen, jollei hänen poissaololleen ole painavia syitä.

Varsinainen yhtiökokous 2009

TVO:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 30.3.2009. Yhtiökokous vahvisti TVO:n tilinpäätöksen vuodelta 2008, myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä valitsi yhtiön hallituksen jäsenet.

Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan TVO:n hallitukseen kuuluu vähintään seitsemän ja enintään kymmenen jäsentä. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy uuden vaalin suorittavan yhtiökokouksen päätyttyä. Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeenomistajalla, joka omistaa yli 20 prosenttia ja enintään 50 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista, on oikeus nimetä hallitukseen kolme jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallituksen tehtäviin ja toimivaltaan kuuluvat kaikki sellaiset yhtiön hallintoa koskevat asiat, jotka eivät lain tai yhtiöjärjestyksen mukaan kuulu

1) Uusi Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi julkistettiin 20.10.2008. Uusi koodi korvaa joulukuussa 2003 annetun suosituksen listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä. Uusi koodi on laadittu noudatettavaksi ns. Comply or Explain -periaatteen mukaisesti siten, että listayhtiön tulee noudattaa koodin kaikkia suosituksia. Listayhtiö voi kuitenkin poiketa yksittäisestä suosituksesta, jolloin sen on ilmoitettava poikkeaminen ja perustelut poikkeamiselle. Koodi tuli voimaan 1.1.2009. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on saatavilla internet-osoitteessa www.cgfinland.fi

yhtiökokouksen käsiteltäviin asioihin.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty, sekä muun muassa

- nimittää toimitusjohtajan
- nimittää yhtiön muun toimivan johdon
- varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan
- hyväksyy yhtiön strategiset tavoitteet ja toiminnalliset suuntaviivat
- hyväksyy toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo sen toteuttamista
- hyväksyy riskienhallinnan periaatteet
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosiohjelman
- vahvistaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- hyväksyy osavuosikatsauksen
- päättää merkittävistä rahoitus- ja vakuusasioista
- hyväksyy merkittävät investoinnit
- kutsuu koolle yhtiökokouksen
- päättää osakkaiden informoinnista
- päättää palkitsemis- ja sitouttamisjärjestelmän periaatteista
- vahvistaa valiokuntien työjärjestykset ja toimivaa johtoa avustavien toimikuntien toimintasäännöt
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen tai toimitusjohtaja on esittänyt otettavaksi esityslistalle

- arvioi kerran vuodessa toimintaansa

Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja kaikkien osakkeenomistajien etua. Hallituksen jäsenet eivät edusta yhtiössä heitä jäseneksi ehdottaneita tai muita tahoja.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksen vastuulle kuuluvien asioiden käsittelyn tehokkuuden varmistamiseksi yhtiössä on vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä koostuvat, hallitusta avustavat ja sille raportoivat tarkastus- ja rahoitusvaliokunta, OL3-valiokunta, ydinturvallisuusvaliokunta sekä nimitys- ja palkitsemisvaliokunta. Hallitus valitsee keskuudestaan valiokuntien jäsenet, nimittää puheenjohtajat ja vahvistaa työjärjestykset.

Valiokunnille työjärjestyksessä tarkoitettujen tehtävien lisäksi kukin valiokunta käsittelee hallituksen mahdollisesti antamat tai valiokunnan jäsenten, toimitusjohtajan tai muun toimivan johdon esille ottamat muut valiokunnan toimialaan liittyvät asiat.

Valiokunnat aloittivat toimintansa 1.10.2009.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa osakeyhtiölain mukaan yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito on

luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja antaa hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi.

Toimitusjohtajana yhtiössä toimii Jarmo Tanhua, s. 1965.

Toimitusjohtaja ei omista yhtiön osakkeita.

Johtoryhmä

Johtoryhmä toimii toimitusjohtajan apuna yhtiön toiminnan johtamisessa ja sen kokouksista laaditut pöytäkirjat muodostavat toimitusjohtajan päätösluettelon yhdessä operatiivisen ryhmän kokouksista laadittujen pöytäkirjojen kanssa. Hallitus valitsee johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtajan alaiset.

Johtoryhmässä käsitellään tiedotusasiat eri johtajien vastuualueilta tarpeellisessa laajuudessa tiedonkulun varmistamiseksi toimitusjohtajan ja johtajien välillä sekä johtajien kesken. Johtoryhmässä käsitellään oleellisia yhtiön toimintaan liittyviä toimitusjohtajan päätöstä edellyttäviä asioita.

Operatiivinen ryhmä

Operatiivinen ryhmä toimii toimitusjohtajan apuna yhtiön operatiivisen toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa sekä toimivan johdon välisen tiedonvaihdon foorumina ja päätösrajapintojen selvittäjänä. Operatiivinen ryhmä käsittelee kulloinkin voimassa olevassa organisaatiokäsikirjassa määritellyt asiat.

Operatiiviseen ryhmään kuuluvat henkilöstön edustajia lukuun ottamatta samat henkilöt kuin johtoryhmään sekä lisäksi Posiva Oy:n toimitusjohtaja.

Tilintarkastajat

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on kaksi tilintarkastajaa, joiden tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä. Tilintarkastajan tehtävä päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Varsinainen yhtiökokous 30.3.2009 valitsi yhtiön tilintarkastajiksi Eero Suomelan, KHT sekä KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n, jonka päävastuullisena tarkastajana on toiminut Niina Vilske, KHT.

Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta ja riskienhallinta

TVO:n hallitus ja toimiva johto vastaavat yhtiön sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen riittävydestä. Sisäisen valvonnan tavoite on varmistaa toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus, informaation luotettavuus sekä säännösten ja toimintaperiaatteiden noudattaminen. Yhtiöasiakirjat, yhtiön eettiset periaatteet ja arvot, politiikat sekä toimintaohjeet luovat perustan TVO:n hallintojärjestelmälle ja sisäiselle valvonnalle.

Sisäisen valvonnan päämääränä on taata riittävällä varmuudella, että:

1. Toiminta on tehokasta ja linjassa yhtiön strategian ja toiminta-ajatuksen kanssa
2. Asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan
3. Taloudellinen ja toiminnallinen ohjaus ja raportointi on luotettavaa sekä oikeaa
4. Yhtiön toiminta on lainmukaista.

TVO:n sisäinen valvonta koostuu seuraavista osa-alueista:

- Taloudellinen ohjaus ja raportointi
- Riskienhallinta
- Sisäinen tarkastus
- Toimintajärjestelmän auditointi

Taloudellinen ohjaus ja raportointi

Sisäisen valvonnan toimivuus edellyttää, että laskenta- ja muut järjestelmät ovat luotettavia. Tietojärjestelmien tukema operatiivinen ja taloudellinen raportointi mahdollistavat liiketoiminnan tehokkaan ohjauksen ja kontrolloinnin. Tiedon kulku on avointa, mikä mahdollistaa sisäisen valvonnan tehokkuuden.

TVO:n strategisen suunnittelun tavoitteena on varmistaa, että TVO:n toiminta tukee vision, strategian, pitkän aikavälin suunnitelmien ja tavoitteiden toteutumista ja että budjetointi on yhdenmukainen strategien suunnitelmien kanssa.

Vuositavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittaisessa johdon raportoinnissa. Toiminnan ohjaamisen ja johtamisen mittareita, pääprosessien mittareita sekä yhtiön painopistetavoitteiden toteutumia seurataan

ohjeistettujen aikataulujen mukaisesti.

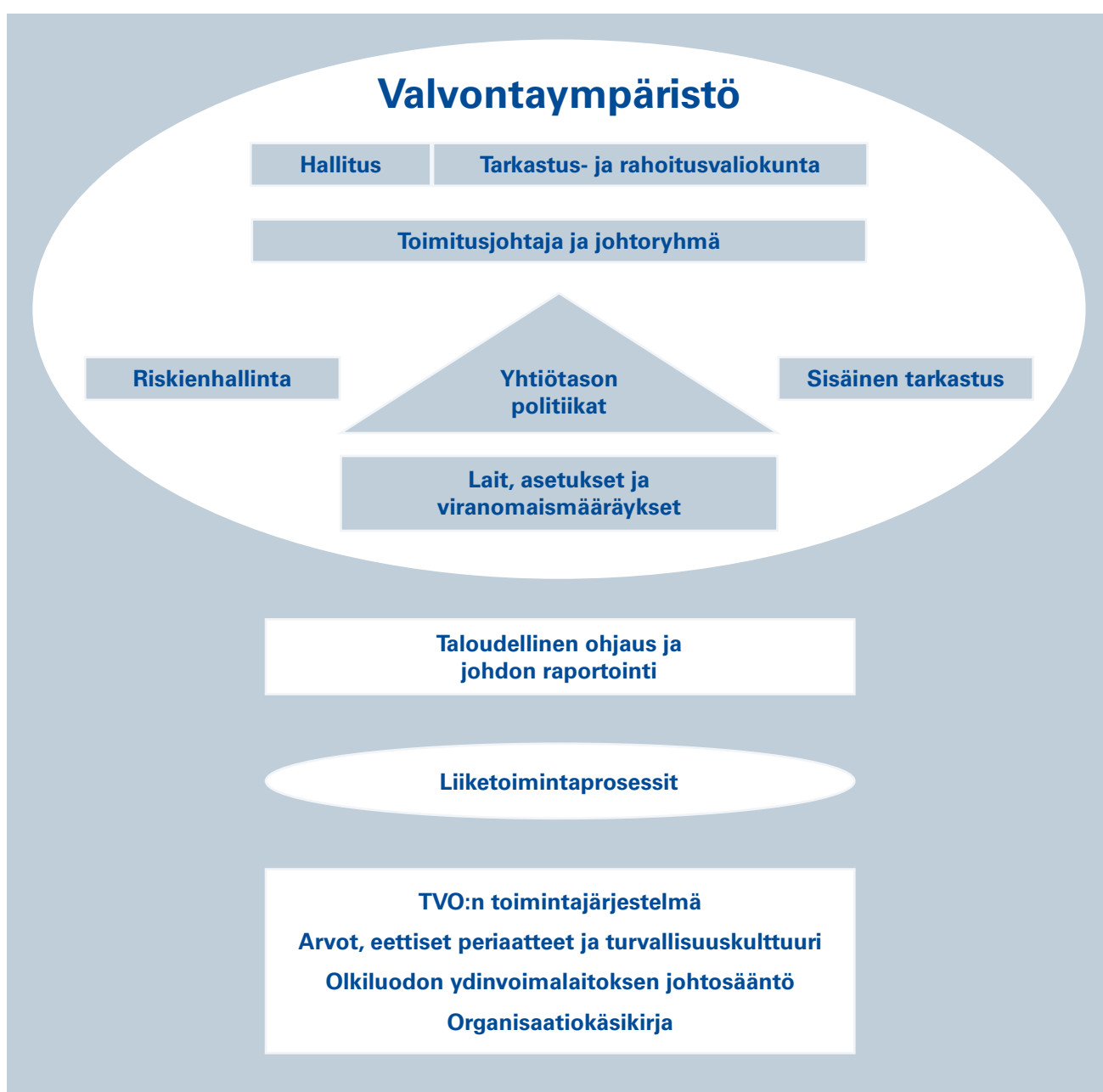
Taloudellisen raportoinnin luotettavuus edellyttää taloushallinnon ja laskentatoimen prosessien asianmukaista valvontaa. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta vastaa osaltaan tarkastus- ja rahoitusvaliokunta. TVO:n taloustoiminto vastaa talouden suunnittelu- ja raportointiprosesseista. Taloudellisen raportoinnin pääprosessit on kuvattu ja niiden kontrollit on määritetty. Taloustoiminnon vastuulla on tiedottaa johdolle, mikäli tulokset poikkeavat suunnitelmista, ja analysoida poikkeamien syyt.

TVO-konsernissa noudatetaan kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Emoyhtiössä noudatetaan suomalaista kirjanpitoikäytäntöä (FAS). Sisäisen laskennan tavoitteena on tuottaa omistajille taloudellista informaatiota osakesarjoittain. Osakesarjakohtainen laskenta perustuu suomalaisen kirjanpitoikäytäntöön ja sen laskentaperiaatteet on hyväksytty yhtiön hallituksessa.

Riskienhallinta

TVO:n riskienhallinta perustuu kokonaisvaltaisen riskienhallinnan periaatteelle. Yhtiön riskienhallinta muodostaa merkittävän osan sen valvonta- ja kontrollijärjestelmästä. Riskienhallintaprosessin tarkoitus on tukea TVO:n tavoitteiden saavuttamista ja estää riskejä toteutumasta sekä pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä ja mahdollisia vai-

TVO:n sisäisen valvonnan ympäristö

kutuksia. Riskienhallinnan kokonaisprosessi on kuvattu tarkemmin hallituksen toimintakertomuksessa.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien riskien tunnistaminen on osa riskienhallintaprosessia. Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyville keskeisimmille riskeille on määritetty kontrollit ja kontrollipisteet.

Raportointiprosessin kuvaukset sekä niihin liittyvät riskiarvioinnit analysoidaan vuosittain.

Sisäinen tarkastus

TVO:n sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet on määritelty yhtiön ohjeissa. Sisäinen tarkastus raportoi toimitusjohtajalle ja tukee johtoa hyvän hallintojärjestelmän, riskien hallinnan sekä sisäisen valvontajärjestelmän kehittämisessä ja tehokkuuden sekä riittävyyden arvioinnissa.

Vuosittaisesta sisäisestä tarkastuksesta tehdään tarkastussuunnitelma, jonka tarkastus- ja rahoitusvaliokunta osaltaan hyväksyy. Sisäinen tarkastus suoritetaan koordinoitusti tilintarkastajien tarkastuksen sekä laatu- ja ympäristötoimiston auditointien kanssa. Sisäisen tarkastuksen yhteenveto käydään säännönmukaisesti läpi tarkastus- ja rahoitusvaliokunnassa ja raportoidaan vuosittain hallitukselle.

Toimitusjohtajalle raportoidaan erillisesti kustakin tarkastuksesta heti sen suorittamisen jälkeen. Vuosittaisessa yhteenvedossa esitetään

tarkastusten kohteet ja ajat, tarkastuksen sisältö, havainnot ja poikkeamat sekä toimenpide-ehdotukset.

Havainnot ja poikkeamat raportoidaan johtoryhmälle tai operatiiviselle ryhmälle, joka päättää poikkeamien seurannasta ja nimeää kullekin havainnolle ja poikkeamalle vastuushenkilön.

Toimintajärjestelmän auditointi

Sisäisillä auditoinneilla arvioidaan operatiivisten ohjeiden mukaista toimintaa tallenteiden, mittareiden, toiminnan jatkuvuuden ja tehokkuuden näkökulmista.

Sisäisissä auditoinneissa havaitut poikkeamat raportoidaan ja käsitellään Kelpo-sovelluksen avulla sekä kokonaisuutena kaksi kertaa vuodessa toteutettavassa johdon katselmuksessa.

Valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteillä pyritään varmistamaan, että lainsäädäntöä, sisäisiä toimintatapoja sekä yhtiön eettisiä periaatteita ja arvoja noudatetaan kaikilla organisaation tasoilla. Keskeisimmille liiketoiminta- ja raportointiprosesseille määritellään kontrollit.

Sisäisen valvonnan toimivuutta seurataan sekä omalla toiminnalla että erillisillä arvioinneilla, kuten esimerkiksi sisäisten tarkastusten, tilintarkastusten ja toimintajärjestelmään kohdistuvien laatu-, ympäristö- sekä työturvallisuusauditointien avulla.

Sisäinen tarkastus suorittaa tar-

kastustoimenpiteitä hallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Johto vastaa, että sisäisen tarkastajan esittämät havainnot ja poikkeamat huomioidaan ja tehdään vaadittavat korjaustoimenpiteet.

Talousohjeisiin liittyvät ohjeet ovat Hallintokäsikirjassa ja Laskentatoimen käsikirjassa ja ne luovat taloudellisen raportoinnin perustan konsernissa. TVO:n talousohjeet vastaa ulkoisen ja sisäisen talousohjeiden oikeellisuudesta ja yhteneväisyydestä sekä siitä, että hallituksen hyväksymiä osakesarjakohtaisia laskentaperiaatteita noudatetaan.

Talousohjeet vastaa taloudellisen raportointiprosessin kehittämisestä ja ohjeiden ylläpitämisestä sekä määrittää talousohjeiden prosessin kontrollit ja kontrollitoimenpiteet. Kontrollit on vastuutettu ja ne ovat osa kuukausi-, kvartaali- ja vuosiraportointia. Kontrolleja ovat esimerkiksi erilaiset täsmäytykset, analyysit ja hyväksymismenettelyt, ja niiden avulla varmistetaan taloudellisen raportoinnin oikeellisuus.

Tilintarkastajat tarkastavat vuosittain laaditun tilinpäätöksen.

Hallituksen tarkastus- ja rahoitusvaliokunta arvioi sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden.

Teollisuuden Voima Oyj:n hallitus 2009

Kuvassa vasemmalta:

***Matti Ruotsala
Juha Laaksonen
Mikael Hannus
Tapio Korpeinen
Rami Vuola
Timo Rajala
Hannu Anttila
Tapio Kuula
Jukka Hakkila
Seppo Ruuhonen***

Timo Kyösti Rajala

Syntymävuosi: 1947

Koulutus: Dipl.ins.

Päätoimi: Toimitusjohtaja, Pohjolan Voima Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 1992, johtaja- ja päällikkötehtäviä Ekono Oy:ssä, Teollisuuden Voima Oy:ssä, Pohjolan Voima Oy:ssä ja Teollisuuden Voimansiirto Oy:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1992, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja - vuorojaksoin

Keskeisimmät luottamustoimet: Useiden PVO-konserniin kuuluvien yritysten hallituksen puheenjohtaja tai jäsen, hallituksen puheenjohtaja Oy Alholmens Kraft Ab:ssä, hallituksen jäsen Savon Voima Oy:ssä ja varapuheenjohtaja Fingrid Oy:ssä.

Tapio Teuvo Kuula

Syntymävuosi: 1957

Koulutus: Dipl.ins., taloustieteiden maisteri

Päätoimi: Toimitusjohtaja, Fortum Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2009, toimitusjohtaja, Fortum Power and Heat Oy 2000–2009, johtajatehtäviä Fortum Oy:ssä, Imatran Voima Oy:ssä ja Länsivoima Oy:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2002, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja - vuorojaksoin

Keskeisimmät luottamustoimet: Useiden Fortum-konserniin kuuluvien yritysten hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai jäsen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen.

Hannu Ilmari Anttila

Syntymävuosi: 1955

Koulutus: Ekonomi

Päätoimi: Strategiajohtaja, Metsäliitto-konserni

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2006, toimitusjohtaja- ja johtajatehtäviä M-real Oy:ssä, Metsä Tissue Oy:ssä, Oy Metsä-Botnia Ab:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2007

Keskeisimmät luottamustoimet: Hallituksen puheenjohtaja Metsä Group Financial Services Oy:ssä, hallituksen jäsen Metsä Tissue Oy:ssä, Oy Metsä-Botnia Ab:ssä ja Pohjolan Voima Oy:ssä, hallintoneuvoston puheenjohtaja Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiolassa.

Jukka Eljas Hakkila

Syntymävuosi: 1960

Koulutus: Oik. kand.

Päätoimi: Lakiasiaintohtaja, Kemira Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2005, johtaja ja päällikkötehtäviä mm. Elcoteq Network Oy:ssä, Suomen Vientiluotto Oy:ssä ja Sampo Bank New Yorkissa.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2009

Keskeisimmät luottamustoimet: Hallituksen puheenjohtaja, Spruce Vakuutus Oy.

Mikael Karl Johan Hannus

Syntymävuosi: 1968

Koulutus: Dipl.ins., eMBA

Päätoimi: Johtaja, Biojalostamo & Bioenergia, Stora Enso Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2009, energiajohtajana Stora Enso Oy:ssä 2002–2009.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2008

Keskeisimmät luottamustoimet: Hallituksen puheenjohtaja, Enso Alueverkko Oy, hallituksen varajäsen, Pohjolan Voima Oy.

Tapio Juhani Korpeinen

Syntymävuosi: 1963

Koulutus: Dipl.ins., MBA

Päätoimi: Energia ja sellu -liiketoimintaryhmästä vastaava johtaja, UPM-Kymmene Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2008, strategia ja yritysjärjestelytehtävät UPM-Kymmene Oy:ssä vuodesta 2005, liikkeenjohdon konsultoinnin johtotehtävät Jaakko Pöyry Oy:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2008

Keskeisimmät luottamustoimet: Hallituksen puheenjohtaja, Pohjolan Voima Oy, hallituksen varapuheenjohtaja, Kemijoki Oy.

Juha Olavi Laaksonen

Syntymävuosi: 1952

Koulutus: Ekonomi

Päätoimi: Talousjohtaja, Fortum Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2000, johtaja- ja päällikkötehtäviä Fortum Oy:ssä ja Neste Oy:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2003

Keskeisimmät luottamustoimet: Useiden Fortum-konserniin kuuluvien yritysten hallituksen puheenjohtaja tai jäsen, Kemira Oy; hallituksen jäsen, Kemijoki Oy; hallintoneuvoston jäsen, Sato Oy; hallituksen puheenjohtaja.

Seppo Erik Ruohonen

Syntymävuosi: 1946

Koulutus: Dipl. ins.

Päätoimi: Toimitusjohtaja, Helsingin Energia

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2000, toimitusjohtaja- ja johtajatehtäviä Fingrid Oy:ssä, Fingrid Verkko Oy:ssä ja Teollisuuden Voimansiirto Oy:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2001

Keskeisimmät luottamustoimet: Hallituksen jäsen useissa Helsingin Energian osakkuusyhtiöissä.

Veli Matti Ruotsala

Syntymävuosi: 1956

Koulutus: Dipl.ins.

Päätoimi: Johtaja, Sähkö-divisioona, Fortum Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2009, johtajana Fortum Power and Heat Oy:ssä vuodesta 2007. Toimitusjohtaja-, johtaja- ja päällikkötehtäviä Oy Valtra Ab:ssä, AGCO Corporationissa ja Konecranes Oy:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2008

Keskeisimmät luottamustoimet: Kemijoki Oy:n ja PKC Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja, OKG Aktiebolag:n, Forsmarks Kraftgrupp AB:n, Halton Group Ltd:n ja Larox Oy:n hallitusten jäsen.

Rami Antero Vuola

Syntymävuosi: 1968

Koulutus: Dipl.ins.

Päätoimi: Toimitusjohtaja, EPV Energia Oy

Keskeinen työkokemus: Nykyisessä tehtävässä vuodesta 2003, johtaja- ja päällikkötehtäviä TXU Nordic Energy Oy:ssä, Fingrid System Oy:ssä ja Suomen Kantaverkko Oy:ssä.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 2003

Keskeisimmät luottamustoimet: Useiden EPV-konserniin kuuluvien yritysten hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, hallituksen jäsen Pohjolan Voima Oy:ssä ja Vaskiluodon Voima Oy:ssä.

Teollisuuden Voima Oy:n johtoryhmä 2009

Puheenjohtaja: **Jarmo Kalevi Tanhua**

Syntymävuosi: 1965

Koulutus: Dipl.ins.

Päätoimi: Toimitusjohtaja, Teollisuuden Voima Oy

Keskeinen työkokemus: Johtaja-, päällikkö- ja projektitehtäviä Teollisuuden Voima Oy:ssä vuodesta 1990

Toimitusjohtajuuden alkamisaika: 1.7.2008

Keskeisimmät luottamustoimet: Posiva Oy:n hallituksen puheenjohtaja

Kuvassa vasemmalta:

Janne Mokka, johtaja, tekniikka

Jarmo Tanhua, toimitusjohtaja

Esa Mannola, johtaja, ydinturvallisuus

Risto Siilos, johtaja, konsernipalvelut, toimitusjohtajan sijainen

Mikko Kosonen, johtaja, tuotanto

Anna Lehtiranta, johtoryhmän sihteeri, johtaja, yhteiskunta

Ari Anttila, henkilöstöedustaja, vierailupäällikkö

Jouni Silvennoinen, johtaja, OL3-projekti

Kuvasta puuttuvat:

Kari Halminen, henkilöstöedustaja (1. varaedustaja), kiinteistömies

Rainer Karlsson, henkilöstöedustaja (2. varaedustaja), työnjohtaja

Klaus Luotonen, johtaja, talous

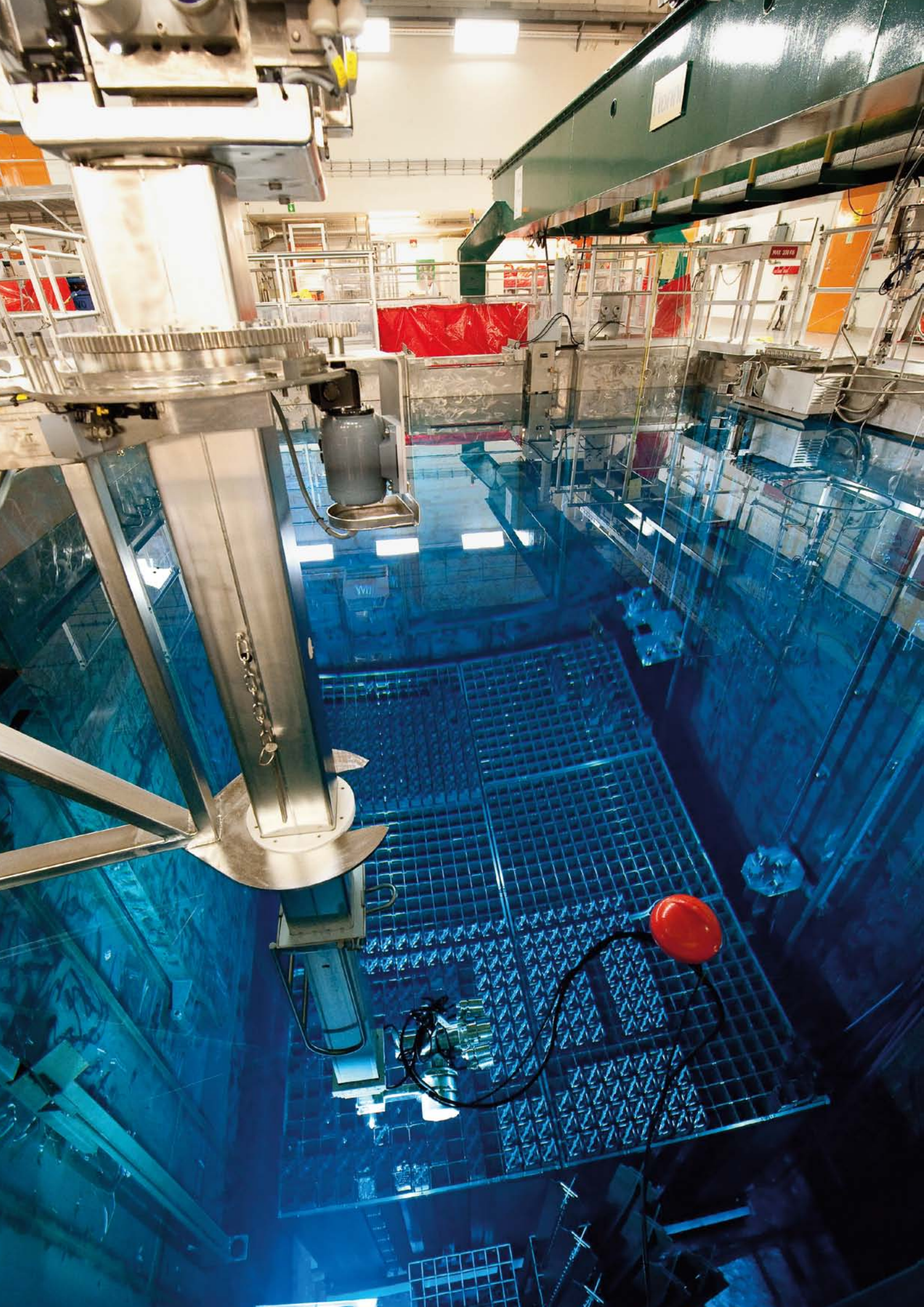

Teollisuuden Voima Oyj:n perusorganisaatio

1.10.2009

Toimitusjohtaja
Jarmo Tanhua

OL4	Tuotanto	OL3-projekti	Johtavat asiantuntijat	Posiva
Olli-Pekka Luhta	Mikko Kosonen	Jouni Silvennoinen	Anneli Nikula Veijo Ryhänen	tj. Reijo Sundell varatj. Timo Äikäs
Ydinturvallisuus			Esa Mannola	
Tekniikka			Janne Mokka	
Konsernipalvelut			Risto Siilos	
Talous			Klaus Luotonen	
Yhteiskunta			Anna Lehtiranta	

Toimintaympäristö

Euroopan unionin sähköstä kolmannes tuotetaan ydinvoimalaitoksissa, joita on käytössä 15 jäsenmaassa, kaikkiaan noin 150 reaktoria. Suurin osa näistä ydinvoimalaitoksista rakennettiin 1970- ja 1980-luvuilla. Viime vuosina on kiinnostus uusien ydinvoimalaitosten rakentamiseen kasvanut jälleen voimakkaasti sellaisissakin maissa, jotka eivät tähän mennessä ole hyödyntäneet ydinvoimaa. Suunniteltuja uusia ydinvoimalaitoshankkeita on Euroopassa 16 ja enemmän kuin 16 on harkinnassa. Myös käytössä olevien ydinvoimalaitosten käyttöiän pidentämistä tutkitaan kaikkialla.

Koko maailmassa oli vuoden 2009 lopussa käytössä 436 ydinvoimalaitosyksikköä 30 eri maassa. Näillä tuotettiin noin 16 prosenttia maailman sähköntarpeesta. Lisäksi on rakenteilla yli 50 uutta reaktoria. Lähivuosien aikana uusia ydinvoimalaitoshankkeita odotetaan Euroopan lisäksi käynnistyvän varsinkin Aasiassa (Kiina, Intia, Japani, Etelä-Korea) ja Yhdysvalloissa. Vuoteen 2030 mennessä maailmanlaajuisen ydinvoimalaitoskapasiteetin arvioidaan kasvavan nykyisestä vajaasta 400 GW:sta noin 500 GW:n tasolle.

Suomessa eduskunta hyväksyi kesäkuussa 2009 selonteon pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategiaksi. Sen mukaan sähkön tarve Suomessa tulee kasvamaan jatkossakin lammavaiheen jälkeen. Uutta kapasiteettia tarvitaan tuonnin korvaamiseksi,

hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi ja lisääntyvän kulutuksen kattamiseksi. Strategian mukaan maamme sähkön hankinnan tulee perustua ensisijaisesti omaan kapasiteettiin ja sen tulee pystyä kattamaan huiipun aikainen kulutus ja mahdolliset tuontihäiriöt. Oman kapasiteetin rakentamisessa etusijalle tulee asettaa päästöttömät ja vähäpäästöiset laitokset. Poliittisessa päätöksenteossa varaudutaan myös lisäydinvoiman rakentamiseen.

Vuonna 2009 Suomessa käytettiin sähköä 80,8 TWh. Vähennys vuoteen 2008 verrattuna oli 6,5 TWh eli 7,4 prosenttia. Sähkön käyttö väheni jo toisena vuotena peräkkäin. Syy vähennykseen oli taloudellinen taantuma, ja tämä näkyi erityisesti teollisuuden sähkön tarpeen vähene- misenä. Vuoden lopulla teollisuus- tuotannossa oli näkyvissä viitteitä piristymisestä. Tuotannon kasvun myötä myös teollisuuden sähkön tarve kääntyi loppuvuonna nousuun. Teollisuussektoreista metsäteollisuus oli edelleen suurin sähkön käyttäjä 19,7 TWh sähkömäärällä.

Vuonna 2009 sähkön ja lämmön yhteistuotanto kattoi sähkön käytöstä lähes 30 prosenttia, ydinvoima 27,9 prosenttia, vesivoima 15,6 prosenttia ja hiili- ja muu lauhdevoima 11,3 prosenttia. Sähkön nettotuonnilla katettiin sähkön tarpeesta 15,0 prosenttia. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna oli runsaat 5 prosenttia. Tuulivoiman osuus oli 0,3 prosenttia.

Keskeiset tapahtumat

TVO:n perustamisesta tuli 23.1.2009 kuluneeksi 40 vuotta. Yhtiö perustettiin tuottamaan teollisuudelle edullista sähköä, mutta vuosikymmenten kuluessa TVO:sta on kehittynyt koko Suomea palveleva sähkön tuottaja. Olkiluoto 3 -hankkeen myötä TVO:n sähkönsaajien omistus pohja laajeni ja hankkeessa on mukana yli 50 suomalaista energia-yhtiötä. Vuonna 2009 Olkiluodon kaksi laitossyksikköä tuottivat noin 18 prosenttia Suomessa käytetystä sähköstä.

Olkiluodon ydinvoimalaitos saavutti vuonna 2009 käyttöhistoriansa parhaan tuotantotuloksen. OL1- ja OL2-voimalaitosyksiköiden yhteenlaskettu sähköntuotanto oli 14,5 TWh (miljardia kilowattituntia). Yhdessä Meri-Porin hiilivoimalaitososuuden kanssa tuotanto oli 15,3 TWh.

Suomalaisen Työn Liitto myönsi toukokuussa TVO:n Olkiluodon ydinvoimalaitoksen tuottamalle sähkölle kotimaisuutta korostavan Avainlippu-tunnuksen. Avainlippu-alkuperämerkki annettiin TVO:lle tunnustuksena suomalaisesta työstä ja osaamisesta.

Uusi vuosihuoltorakennus, jonka rakennustyöt aloitettiin keväällä 2008, otettiin käyttöön toukokuussa.

TVO perusti kesäkuussa 2 miljardin suuruisen joukkovelkakirjalainajohelman (EMTN), joka on listattu Luxemburgin pörssiin. Yhtiö laski ohjelman puitteissa liikkeeseen 750

miljoonan euron määräisen seitsemän vuoden mittaisen joukkovelkakirjalainan. Lainasta saatavat varat käytetään yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin.

Olkiluoto 3 -laitosyksikön rakentaminen ja laite- ja komponenttitoimitukset Olkiluotoon jatkuivat. Reaktorilaitoksen paineastia, neljä höyrystintä ja paineistin, toimitettiin Olkiluotoon ja pääkiertoputkien valmistus jatkui Ranskassa. Reaktorirakennus sai syyskuussa katon päälleen, kun teräsvuorauksen ”katto” eli kupoliosa nostettiin paikalleen. OL3:n harjakaisia vietettiin 11.11.2009. Työmaavahvuus vuonna 2009 oli enimmillään noin 4300 henkilöä ja työturvallisuus säilyi edelleen hyvällä tasolla. Turpiinilaitoksella asennustyöt saatiin loppusuoralle.

TVO on arvioinut laitostoimittajan raporttien perusteella, että laitosyksikön valmistuminen saattaa edelleen viivästyä kesäkuusta 2012, joka on laitostoimittajan viimeksi ilmoittama aikataulu. TVO on tilannut laitosyksikön kiinteähintaisena avaimet käteen -toimituksena, jossa vastuu aikataulusta on laitostoimittajalla.

Olkiluoto 4 -hankkeen periaatepäätös on TVO:n näkemyksen mukaan kaikilta osin valmis päätöksentekoon. Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM) on saanut kaikki hakemuksen käsittelyyn tarvittavat lausunnot, joihin liittyvän vastineen TVO on toimittanut TEMille. Eurajoen kunnan hanketta puoltava lausunto on

lainvoimainen. Posiva Oy:n periaatepäätöshakemus käytetyn polttoaineen loppusijoituslaitoksen laajentamiseksi OL4:ää varten on TVO:n näkemyksen mukaan myös valmis päätöksentekoon.

OL1:n ja OL2:n vuosihuollot toteutettiin suunnitelmien mukaisesti 3.–30.5.2009.

Vuoden aikana yhtiöön palkattiin 31 (vuonna 2008: 70) vakinaista henkilöä. Yhtiöstä lähti vuoden aikana 23 (37) vakinaista henkilöä, joista 13 (12) siirtyi eläkkeelle.

Konsernin liiketoiminnan tulos

TVO toimii omakustannusperiaatteella. Syntyvät kustannukset veloitetaan vuosittain osakkailta sähkön hinnassa, jolloin tilikauden tulos lähtökohtaisesti on nolla. Osakkaat maksavat muuttuvat kustannukset toimitettujen energiamäärien mukaan ja kiinteät kustannukset omistuksen mukaisessa suhteessa riippumatta siitä, onko teho-osuutta käytetty vai ei. Toimintaperiaatteesta johtuen tulokseen perustuvia tunnuslukuja ei esitetä.

Konsernin liikevaihto raportointikaudella oli 305,4 (257,3) miljoonaa euroa. Sähkön toimitusmäärä osakkaille oli 15 230 (15 144) GWh.

Konsernin tulos oli 41,4 (53,1) miljoonaa euroa tappiollinen. Konsernin oikaistu tulos oli 24,4 (46,8) miljoonaa euroa tappiollinen (katso Keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja). Liikevaihdon lisäys (50,8 miljoonaa euroa) johtui pääosin OL1:n ja

OL2:n veloituksen lisäyksestä kulu- jen kattamiseksi.

Konsernin rahoitus ja maksuvalmius

Konsernin rahoitustilanne on kehittynyt suunnitelmien mukaisesti.

TVO:n korollisten pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen määrä, lukuun ottamatta osakkaille edelleen lainattua lainaa Valtion ydinjätehuoltorahastolta, oli vuoden lopussa 2 586,6 (1 959,5) miljoonaa euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin vuoden aikana 1 276,3 (800,7) miljoonaa euroa. Lainoja lyhennettiin 621,0 (67,0) miljoonaa euroa. Lainaa Valtion ydinjätehuoltorahastolta lisättiin 55,1 (47,7) miljoonaa euroa. OL3-projektin rahoituskulut on aktivoitu taseeseen.

TVO käyttää oikeuttaan lainata varoja takaisin Valtion ydinjätehuoltorahastolta laissa määrättyjen sääntöjen puitteissa. Lainan määrä on 750,9 (695,8) miljoonaa euroa ja se sisältyy korollisiin velkoihin.

TVO perusti kesäkuussa 2 miljardin suuruisen joukkovelkakirjalainaohjelman (EMTN), joka on listattu Luxemburgin pörssiin. Yhtiö laski ohjelman puitteissa liikkeeseen 750 miljoonan euron määräisen 7 vuoden mittaisen joukkovelkakirjalainan. Lainan kuponkikorko on 6 %. Sekä lainalla että ohjelmalla on Fitch Ratingsin (Fitch) luokitus A- (vakaat näkymät). Lainasta saatavat varat käytetään yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin. Lisäksi yhtiö on las-

kenut liikkeeseen EMTN-ohjelman puitteissa NOK 550 miljoonan, SEK 650 miljoonan ja SEK 600 miljoonan määräiset ns. private placement -lainat.

Sekä Japan Credit Rating Agency (JCR) että Fitch päivittivät TVO:n luottoluokitukset entisille tasoilleen. JCR:n luokitus vahvistettiin tammikuussa tasolle AA ja Fitchin pitkäaikainen luokitus tasolle A- ja lyhytaikainen luokitus tasolle F2 kesäkuussa. Tulevaisuuden näkymät arvioitiin edelleen vakaiksi (Stable outlook).

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 30.3.2009 päätettiin korottaa osakepääomaa 100,0 miljoonalla eurolla ja merkintähinta maksettiin marraskuussa.

TVO:n B-sarjan osakkaat päättivät 30.3.2009 antaa yhtiölle yhteensä 300,0 miljoonan euron sitoumuksen muita lainoja huonomman etuoikeuden omaavan osakaslainan antamisesta. Osakaslainaa ei ole nostettu.

Osakepääoma ja osakeanti

TVO:n osakepääoma 31.12.2009 oli 461,7 (361,7) miljoonaa euroa.

Yhtiössä on 1 257 280 792 (1 162 467 100) osaketta, joista 680 000 000 osaketta kuuluu A-sarjaan. Nämä oikeuttavat OL1:n ja OL2:n tuottamaan sähköön. C-sarjassa on 34 283 730 osaketta, jotka oikeuttavat Meri-Porin hiilivoimalaitoksen TVO-osuuden tuottamaan sähköön. Lisäksi yhtiössä voi olla enintään 680 000 000 B-sarjan osa-

ketta, jotka oikeuttavat OL3:n tuottamaan sähköön.

Yhtiökokouksessa 30.3.2009 päätetyn B-sarjan osakeannin (94 813 692 osaketta) merkintähinta 100 miljoonaa euroa maksettiin marraskuussa ja osakepääoman korotus merkittiin kaupparekisteriin joulukuussa. B-sarjan osakkeita on tämän jälkeen yhteensä 542 997 062 (448 183 370).

Osakepääoman korotus perustui OL3:n rahoitussuunnitelmaan, jonka mukaan investoinnin edellyttämää omaa pääomaa kerrytetään projektin etenemisen mukaisesti.

Hallinnointiperiaatteet

TVO, Mankala-periaatteella (omakustannuseriaatteella) toimivana listaamattomana julkisena osakeyhtiönä, noudattaa listayhtiöiden hallinnointikoodia soveltuvin osin. TVO:lla ei ole velvollisuutta noudattaa hallinnointikoodia, eikä siten myöskään Comply or Explain-periaatetta. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n mukaan julkisen kaupankäynnin kohteena olevan arvopaperin liikkeellelaskijan on esitettävä toimintakertomuksessa tai erillisessä kertomuksessa selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. TVO on antanut erillisen selvityksen vuoden 2009 hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, joka on julkaistu yhtiön internet-sivuilla samanaikaisesti tämän toimintakertomuksen kanssa.

Hallintoelimet

Yhtiön hallintoelimet ja niiden toiminta vuonna 2009 on kuvattu erillisessä dokumentissa (Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä), joka on julkaistu yhtiön internet-sivuilla.

Sääntely-ympäristö

Ydinenergiainsäädännön peruseriaatteena on, että ydinenergian käytön tulee olla yhteiskunnan kokonaisedun mukaista. Ydinenergian käyttöä, käytön valvontaa ja ydinturvallisuutta koskevat keskeiset säännökset sisältyvät ydinenergialakiin ja ydinenergia-asetukseen sekä niiden nojalla annettuihin alemmanasteisiin säädöksiin, kuten Säteilyturvakeskuksen YVL-ohjeisiin. Tämän lisäksi ydinenergian käyttöön sovellettavia säännöksiä on muun muassa säteilylaissa. Ydinlaitoksen haltijan vastuuseen ydinvahingosta sovelletaan puolestaan ydinvastuulakia.

Ydinenergian käyttö on luvanvaraista. Periaatepäätöstä, rakentamislupaa ja käyttö lupaa haetaan valtioneuvostolta. Ydinenergian käytön turvallisuuden valvonta kuuluu Säteilyturvakeskukselle, joka huolehtii myös turva- ja valmiusjärjestelyjen valvonnasta ja ydinmateriaalivalvonnasta.

Riskienhallinta, merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tarkoitus on tukea tavoitteiden saavuttamista ja estää riskejä toteutumasta sekä pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä ja mahdollisia vaikutuksia. Riskienhallintaa valvoo yhtiön hallitus, joka vahvistaa yhtiön riskienhallinnan periaatteet.

Riskienhallintaa johtaa yhtiön johtoryhmä, jonka alaisuudessa toimii koordinoinnista huolehtiva riskienhallintaryhmä. Riskienhallintaryhmä ylläpitää ja kehittää riskienhallintajärjestelmää, tekee yhtiötason riskikartoituksia riittävän usein ja laajasti, analysoi riskejä sekä seuraa tarvittavia varautumistoimenpiteitä ja arvioi niiden riittävyttä.

Organisaatioyksiköt vastaavat riskienhallinnan käytännön toteutuksesta. Yritysturvallisuus, riskienhallinnan ohjeistus, raportointi sekä vakuutukset hoidetaan keskitetysti.

TVO:ssa riskienhallinta on osa yhtiön turvallisuuskulttuurin mukaista toimintajärjestelmää ja osa jokapäiväistä toimintaa. Toiminnan uhkia ja eri riskitekijöitä sekä menetelmiä niiden ennaltaehkäisemiseen, hallintaan ja vähentämiseen seurataan jatkuvasti. Riskikartoituksessa eri uhkien toteutumisen todennäköisyys arvioidaan ja riskeille laaditaan tapauskohtaisesti erillinen varautumissuunnitelma.

TVO:ssa strategiset riskit luokitel-

laan seuraaviin osa-alueisiin: voimailokset, turvallisuus ja ympäristö, tuotannon laajentaminen, henkilöstö, rahoitus ja kustannustehokkuus, toimiva ydinjätehuolto sekä sidosryhmien luottamus. Vuositason tavoitteisiin liittyvät riskitarkastelut perustuvat organisaatioyksiköiden seuraavan vuoden tavoitteisiin.

Turvallisuuteen ja tuotantoon liittyviä riskejä pienennetään pitämällä laitoksiköt hyvässä kunnossa. Erityisen tärkeää on vuosihuoltojen laadukas suunnittelu ja toteutus. Omaisuusriskejä rajoitetaan ydin- ja muilla esinevakuutuksilla. Ydinvastuun varalta ovat voimassa lain mukaiset ydinvastuuvakuutukset. Konsernin sähkön tuotannossa käytetään maailmanlaajuisilta markkinoilta hankittavia polttoaineita, uraania ja hiiltä. Ydinpolttoaineeseen liittyviä riskejä on pienennetty hajauttamalla hankintoja useammalle toimittajalle ja tekemällä pitkäaikaisia sopimuksia.

OL3:n rakentamisvaiheen riskienhallinnassa on keskeistä laitostoimittajan toiminnan valvonta ja ohjaus avaimet käteen -sopimuksen asettamien ehtojen mukaisesti. Vahinkoriskeihin ja niiden aiheuttamiin viivästyksiin on varauduttu vakuutuksilla.

TVO:n rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan yhtiön rahoitustoiminnossa yhtiön hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. TVO:n liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät likviditeetti-,

markkina- ja luottoriskeihin. Rahoituslähteiden hajauttamisella sekä pitkäaikaisilla luottositoumuksilla ja likvideillä varoilla pienennetään rahoitukseen liittyviä riskejä. Markkinariskejä on pienennetty korko- ja valuuttajohdannaisilla. Yhtiön rahoituspolitiikan mukaan valuuttamääräiset lainat pidetään johdannaisilla euromääräisinä eräpäivään asti. Rahoitusriskien hallintaa ja polttoaineen hintariskiä on käsitelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 29 Rahoitusriskien hallinta.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön merkittävimmät riskit liittyvät OL3-projektin viiveeseen. TVO on arvioinut laitostoimittajan raporttien perusteella, että laitostyöyksikön valmistuminen saattaa edelleen viivästyä kesäkuusta 2012, joka on laitostoimittajan viimeksi ilmoittama aikataulu. Tästä aiheutuu lisäkustannuksia ja menetyksiä, joista yhtiö on vaatinut OL3:n avaimet käteen -laitostoimittajalta korvausta.

Rahoitusmarkkinoiden epävarma tilanne on nostanut yleisesti yrityslainojen rahoitusmarginaaleja, mikä osaltaan vaikuttaa TVO:n uusien lainojen kustannuksiin.

OL1:llä toteutetaan vuonna 2010 suuri vuosihuolto, jossa uusitaan matalapaineturpiinit ja generaattori, päähöyrylinjojen sisemmät eristysventtiilit sekä lauhduttimen merivesipumput. Näihin muutostöihin sisältyy riskejä liittyen aikatauluun ja

tekniisiin ratkaisuihin.

OL1:n, OL2:n sekä Meri-Porin hiilivoimalaitososuuden sähköntuotannon osalta ei ole näköpiirissä merkittäviä riskejä tai epävarmuustekijöitä.

Vireillä olevat oikeudenkäynnit ja riita-asiat

TVO sai joulukuussa 2008 Kansainväliseltä kauppakamarilta (ICC) tiedon, että laitostoimittaja on toimittanut ICC:lle välimiesmenettelyä koskevan pyynnön, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. Laitostoimittajan rahamääräinen vaatimus on noin 1 miljardia euroa. Noin puolet tästä liittyy lisäkustannuksiin, joiden laitostoimittaja väittää aiheutuneen viivästyksestä. Muilta osin korvausvaatimus koskee OL3-laitossopimuksen mukaisia maksueriä, jotka TVO:n näkemyksen mukaan eivät vielä olleet erääntyneet maksettavaksi. TVO on todennut laitostoimittajan vaateen perusteettomaksi.

TVO on huhtikuussa 2009 toimittanut ICC:lle vastauksensa ja vastavaatimuksensa laitostoimittajan joulukuussa 2008 ICC:lle tekemän välimiesmenettelyä koskevan pyynnön johdosta, joka koskee OL3:n valmistumisen viivästymistä ja siitä aiheutuneita kustannuksia. TVO:n vaade on määrältään noin 1,4 miljardia euroa.

TVO on lisäksi osapuolena toisesa ICC:n sääntöjen mukaisessa väli-

miesmenettelyssä, jossa on kysymys OL3:n rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksista, joiden määrä projektin arvoon verrattuna on vähäinen.

Välimiesmenettelyt voivat jatkaa usean vuoden ajan.

Välimiesmenettelyjen johdosta ei ole kirjattu saatavia eikä varauksia.

Ydinvoima

Olkiluoto 1 ja Olkiluoto 2

Olkiluodon ydinvoimalaitos saavutti vuonna 2009 käyttöhistoriansa parhaan tuotantotuloksen. OL1- ja OL2-voimalaitosyksiköiden yhteenlaskettu sähköntuotanto oli 14 452 (14 380) GWh ja käyttökerroin yhteensä 96,0 (95,3) %.

Laitosyksiköt toimivat tarkastelujakson ajan turvallisesti ja luotettavasti. OL1:n nettotuotanto oli 7 296 (7 066) GWh ja käyttökerroin 97,0 (93,7) %. OL2:n nettotuotanto oli 7 156 (7 314) GWh ja käyttökerroin 95,1 (96,9) %.

Vuosihuollot

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen vuosihuollot 2009 saatiin päätökseen 30.5. Tarkastukset osoittivat laitosyksiköiden olevan turvallisessa ja luotettavassa kunnossa uutta käyttöjaksoa varten.

OL1:llä oli lyhyt polttoaineenvaihtoseisokki, joka kesti runsaat kahdeksan vuorokautta. Ykkösyksikön töitä polttoaineenvaihdon lisäksi olivat mm. yhden pääkiertopumpun huolto, reaktorin sisäpuoliset

tarkastukset ja yhden matalapaineturpiinin tarkastus.

OL2:lla oli vuorossa huoltoseisokki, jonka pituudeksi tuli noin kuusi toista ja puoli vuorokautta. Merkittävimpiä töitä polttoaineenvaihdon lisäksi olivat sammutetun reaktorin jäähdytysjärjestelmän venttiilin vaihto sekä kahden matalapaineturpiinin tarkastukset.

Uusi vuosihuoltorakennus otettiin käyttöön.

TVO:laisten lisäksi vuosihuollotöissä oli urakoitsijoiden väkeä enimmillään noin 800 henkilöä.

Olkiluoto 3

Olkiluoto 3 (OL3) on rakenteilla oleva ydinvoimalaitos, joka on tilattu avaimet käteen -periaatteella konsortiolta (laitostoimittaja), jonka muodostavat AREVA NP GmbH, AREVA NP SAS ja Siemens AG. Laitosyksikön kaupallisen sähköntuotannon piti alun perin alkaa huhtikuun lopussa 2009. Valmistuminen on kuitenkin viivästynyt. TVO on arvioinut laitostoimittajan raporttien perusteella, että laitosyksikön valmistuminen saattaa edelleen viivästyä kesäkuusta 2012, joka on laitostoimittajan viimeksi ilmoittama aikataulu. Kiinteähintaisen avaimet käteen -toimituksen mukaan vastuu aikataulusta on laitostoimittajalla.

OL3:n suunnittelu, asiakirjojen viranomaiskäsitely, rakentaminen sekä laitteiden valmistus ja asennus jatkuivat. Reaktorin suojarakennuksen kaasutiiveyden varmistavan

teräsvuorauksen katto eli kupoliosa nostettiin paikalleen. Laite- ja komponenttitoimitukset Olkiluotoon jatkuivat. Reaktorilaitoksen pääkomponentteja, paineastia, neljä höyrystintä ja paineistin, toimitettiin Olkiluotoon ja pääkiertoputkien valmistus jatkui Ranskassa.

Turpiinilaitoksella asennustyöt saatettiin loppusuoralle.

Vuonna 2008 vireille tulleet välimiesmenettelyt, jotka koskevat laitosyksikön valmistumisen viivästymistä ja sen kustannuksia sekä rakennustöihin liittyvän teknisesti ratkaistun asian kustannuksia, jatkuivat. Välimiesmenettelyt voivat kestää usean vuoden ajan.

Työmaan henkilömäärä vuoden lopussa oli noin 4000. Työmaan turvallisuus säilyi edelleen hyvällä tasolla.

Kaikki OL3-projektin toteutuneet hankintameno-aktiviteetit on kirjattu konsernin taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin.

Olkiluoto 4 -hanke

TVO jätti valtioneuvostolle keväällä 2008 periaatepäätöshakemuksen (PAP-hakemus) neljännen ydinvoimalaitosyksikön (OL4) rakentamisesta Olkiluotoon.

TEM on saanut kaikki hakemuksen käsittelyyn tarvittavat lausunnot, joihin liittyvän vastineen TVO on toimittanut TEMille. Eurajoen kunnan hanketta puoltava lausunto on lainvoimainen. Olkiluoto 4 -hank-

keen periaatepäätöshakemus on TVO:n näkemyksen mukaan kaikilta osin valmis päätöksen tekoon.

Soveltuvuusselvityksiä laitostoi-
mittajien kanssa on jatkettu. Soveltuvuusselvitykset ovat laajentuneet turvallisuudesta ja lisensiointikysymyksistä rakennettavuuteen, hankkeen toteutukseen ja laitostekniikkaan.

Säteilyturvakeskuksen (STUK) OL4-hanketta koskevan alustavan turvallisuusarvion mukaan kaikki TVO:n tarkastelemat laitosvaihtoehdot ovat toteuttamiskelpoisia ja TVO:lla on edellytykset projektin toteuttamiseen korkean turvallisuus- ja laatukulttuurin mukaisesti. Valtioneuvoston ja eduskunnan odotetaan käsittelevän yhtiön periaatepäätöshakemuksen vuonna 2010.

Ydinpolttoaine

Ydinpolttoainehankintojen arvo katsauskaudella oli 45,9 (48,5) miljoonaa euroa ja kulutuksen arvo 40,1 (38,2) miljoonaa euroa.

Ydinpolttoaine- ja uraanivaraston arvo 31.12.2009 oli 162,8 (157,0) miljoonaa euroa, josta reaktoreissa olevan polttoaineen arvo oli 61,9 (60,8) miljoonaa euroa.

Ydinjätehuolto

Yhtiöllä on ydinenergiain mukaan vastuu ydinjätehuoltoon liittyvistä toimenpiteistä ja niiden kustannuksista. Konsernin taseessa on esitetty IFRS-säännösten mukaan laskettu ydinjätehuoltovastuuseen liittyvä va-

raus. Varaus perustuu suunnitelmiin ydinjätehuollon arvioituista tulevista toimenpiteistä sekä niiden kustannuksista huomioiden jo tehdyt toimenpiteet. Varauksen käypä arvo on laskettu diskonttaamalla vuotuisten toimenpiteiden kassavirrat nykyhetkeen. Konsernitilinpäätöksen veloissa oleva ydinjätehuoltovastuun määrä on 633,5 (599,8) miljoonaa euroa ja varoissa on esitetty vastaava määrä yhtiön osuudesta Valtion ydinjätehuoltorahastossa.

Ydinjätehuollon tulevien kustannusten kattamiseksi yhtiö suorittaa maksuja ydinenergiain mukaisesti Valtion ydinjätehuoltorahastoon. TEM vahvisti yhtiön ydinjätehuollon vuoden 2009 lopun vastuumääräksi 1 160,7 (1 137,6) miljoonaa euroa ja yhtiön vuoden 2010 rahastotavoitteeksi Valtion ydinjätehuoltorahastossa 1 069,8 (1 001,2) miljoonaa euroa. Erotus on katettu vakuuksilla.

Matala- ja keskiaktiivista voimalaitosjätettä on OL1:n ja OL2:n toiminnan aikana kertynyt yhteensä 6 405 (6 238) m³, josta 167 (114) m³ vuoden 2009 aikana. Jätteet loppusijoitetaan Olkiluodon matala- ja keskiaktiivisen jätteen luolaan (VLJ-luola).

Käytettyä ydinpolttoainetta on vastaavasti kertynyt vuoden loppuun mennessä 1 217 (1 180) tonnia, josta 37 (38) tonnia vuonna 2009. Käytetty ydinpolttoaine on varastoituna pääosin erillisessä Olkiluodon käytetyn polttoaineen välivarastossa.

Konsernin yhteisyritys Posiva Oy

huolehtii käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksesta osakkaidensa TVO:n ja Fortum Power and Heat Oy:n lukuun. Loppusijoituslaitokseen liittyvän tutkimustilan (ON-KALO) rakennustyöt jatkuivat Olkiluodossa.

Olkiluodon loppusijoitustilaan sijoitetaan OL1:n, OL2:n, Loviisa 1:n ja Loviisa 2:n sekä OL3:n käytetty polttoaine. TVO:n osuus käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta ja sen kustannuksista on noin 74 prosenttia.

Hiilivoima

Meri-Pori

TVO:n osuus Meri-Porin hiilivoimalaitoksessa tuotetusta sähköstä oli 845,3 (816,9) GWh ja sen tuottamiseen käytettiin hiiltä 299,3 (286,8) tuhatta tonnia ja hiilidioksidipäästöoikeuksia 692,0 (661,0) tuhatta tonnia.

TVO on saanut maksuttomia hiilidioksidipäästöoikeuksia osuudelleen Meri-Porin hiilivoimalaitoksessa 1 479,7 tuhatta tonnia vuosille 2008–2012, josta vuodelle 2009 kohdistuu 295,9 (295,9) tuhatta tonnia.

Fortum ja TVO aloittivat yhteistyön Maersk Oilin ja Maersk Tankersin kanssa tavoitteenaan kehittää suuren kokoluokan koelaitos hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin (CCS).

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut olivat 21,2 (20,6) miljoonaa euroa, josta valtaosa käytettiin ydinjätehuoltoon.

TVO on Valtion ydinjätehuolto-rahaston kautta merkittävä rahoittaja Suomessa reaktoriturvallisuuden ja ydinjätehuollon julkisissa tutkimusohjelmissa. Vuonna 2009 TVO:n maksuosuus näihin ohjelmiin oli 3,1 (2,9) miljoonaa euroa.

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin

Konsernin investoinnit olivat katsauskaudella 844,8 (609,6) miljoonaa euroa. Emoyhtiön investoinnit olivat 802,7 (600,3) miljoonaa euroa, josta OL3-projektiin kohdistui 749,5 (537,0) miljoonaa euroa.

OL1- ja OL2-laitosyksiköiden matalapaineturpiinien ja generaattorien vuosille 2010 ja 2011 ajoittuvan uusintaprojektin valmistelut jatkuivat.

Uusi vuosihuoltorakennus, jonka rakennustyöt aloitettiin keväällä 2008, otettiin käyttöön toukokuussa. Vuosihuoltorakennus on varustettu ns. kaksoismonitoroinnilla, mikä tarkoittaa, että laitosyksiköltä ulos tultaessa kuljetaan kahden eri henkilömonitorin läpi. Näin varmistetaan entistä tehokkaammin, ettei radioaktiivista kontaminaatiota kulkeudu voimalaitoksen ulkopuolelle.

Hankittuja hiilidioksidipäästöoikeuksia on luovutettu energiamark-

kinavirastolle 10,6 (0,1) miljoonan euron arvosta. Vuonna 2009 hiilidioksidipäästöoikeuksia ja päästövähennyksiä on hankittu 6,2 (10,7) miljoonan euron arvosta. Hankitut ja maksuttomat päästöoikeudet kattavat yhtiön kauden hiilidioksidipäästöoikeustarpeen.

Turvallisuus ja ympäristöasiat

Olkiluodon ydinvoimalaitosyksiköt toimivat turvallisesti koko vuoden. Ydinturvallisuuteen merkittävästi vaikuttaneita tapahtumia ei ollut. Vuoden 2009 aikana laadittiin Säteilyturvakeskukselle (STUK) kuusi erikoisraporttia. Tapahtumista kolme luokiteltiin kansainvälisellä INES-asteikolla (0–7) poikkeuksellisenä turvallisuuteen vaikuttavana tapahtumana luokkaan 1. Kaksi tapahtumaa luokiteltiin luokkaan 0 (ei merkitystä ydin- eikä säteilyturvallisuuksiin). Yhtä tapahtumaa ei luokiteltu INES-asteikolla (out of scale).

Toiminta on ollut yhtiön ympäristöpolitiikan, ympäristölupien sekä ympäristöasioiden hallintajärjestelmän mukaista. Yhtiön ympäristöasioiden hallintajärjestelmä, johon kuuluu myös OL3:n rakentamisvaihe, täyttää kansainvälisen ISO 14001:2004 -standardin vaatimukset ja se on EMAS-rekisteröity.

Ympäristöpäämäärille vuonna 2009 asetetusta seitsemästä parannustavoitteesta saavutettiin kuusi. Vuoden aikana ei todettu yhtään merkittävää ympäristöpoikkeamaa. Olkiluodon ydinvoimalaitoksen ym-

päristövaikutukset olivat vähäiset. Radioaktiiviset ilma- ja vesipäästöt olivat aiempien vuosien tapaan erittäin pienet ja huomattavasti alle viranomaisten asettamien rajojen.

Korkein hallinto-oikeus antoi syyskuussa 2009 päätöksen Olkiluodon ydinvoimalaitoksen OL1- ja OL2- sekä OL3-laitosyksiköitä koskevasta ympäristöluvasta. Päätöksen myötä ympäristölupa tuli lainvoimaiseksi.

Käytöstä poistetun Olkiluodon kaatopaikan sulkeminen toteutettiin ympäristölupamääräysten mukaisesti vuoden 2009 aikana.

Vuoden 2009 ympäristöasiat ja ympäristöä kuvaavat tunnusluvut raportoidaan yksityiskohtaisemmin erillisessä yhteiskuntavastuuraportissa, joka on ulkopuolisen tahon todentama.

Henkilöstö ja koulutus

Henkilöstö

Konsernin henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 802 (783) henkilöä ja keskimäärin vuoden aikana 835 (812) henkilöä. TVO:n henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 797 (777) henkilöä ja keskimäärin vuoden aikana 830 (806) henkilöä. TVO:n vakinaisen henkilöstön määrä oli vuoden lopussa 717 (709) henkilöä.

TVO:lle palkattiin 31 (70) uutta henkilöä. Työtehtäviään vaihtoi vuoden aikana 28 (34) henkilöä. TVO:n palveluksesta erosi vuoden aikana 23 (37) vakinaista henkilöä, joista 13 (12) siirtyi eläkkeelle.

Eri henkilöstöryhmiä koskevat energia-alan työehtosopimukset olivat voimassa koko vuoden.

Yhtiön johdossa on vuoden aikana tehty seuraavat tehtävä- ja organisaatiomuutokset: Anna Lehtiranta nimitettiin Yhteiskuntaosaston johtajaksi ja Anneli Nikula johtavaksi asiantuntijaksi 11.5.2009 lähtien. Risto Siilos nimitettiin Konsernipalvelut-osaston johtajaksi Reijo Sundellin tilalle ja Olli-Pekka Luhta OL4-projektin päälliköksi 1.7.2009 alkaen. Reijo Sundell nimitettiin Posiva Oy:n toimitusjohtajaksi 1.7.2009 alkaen. Yhtiön varatoimitusjohtaja Rauno Mokka jäi eläkkeelle 30.9.2009.

Henkilöstön koulutus

TVO:laisten perus-, täydennys- ja jatkokoulutus toteutui aikaisempien vuosien tapaan. Henkilöstöä koulutettiin yhteensä 9 008 (8 869) päivää, eli keskimäärin 12,5 (12,7) päivää jokaista TVO:laista kohden.

OL1:n ja OL2:n ohjaajat osallistuiivat vuonna 2009 täydennyskoulutukseen viranomaisten edellyttämällä tavalla. Uusien ohjaajien koulutukset ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti.

OL3:n käyttöhenkilöstön koulutus on jatkunut suunnitelmien mukaan.

Olkiluodon ydinvoimalaitoksen työmaa-alueilla työskenteleviltä edellytettävän aluetulokoulutuksen suoritti vuoden aikana 3 997 (8.1.2010 kirjatut) (4 839). Aluetulo-

koulutuksen opetuskielet olivat suomi ja englanti.

Tytäryhtiöt ja yhteisyritykset

TVO Nuclear Services Oy (TVONS) on kokonaan TVO:n omistama tytäryhtiö. TVONS tuottaa asiakkailleen korkeaan ydinturvallisuuteen, kustannustehokkaaseen toimintaan ja ydinjätehuoltoon liittyvää palvelua ja osaamista. TVONSin asiakkaiden käytettävissä on TVO:n henkilöstön erikoisosaaminen sekä Olkiluodon infrastruktuuri.

Olkiluodon Vesi Oy on kokonaan TVO:n omistama tytäryhtiö. Se huolehtii TVO:n ja Posiva Oy:n Olkiluodon toimintaan tarvittavasta raaka-vesihuollosta.

TVO:n ja Fortum Power and Heat Oy:n omistama Posiva Oy (yhteisyritys) huolehtii osakkaidensa käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoituksen tutkimuksesta ja toteutuksesta. TVO omistaa Posivasta 60 prosenttia. Posiva jatkoi käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushankkeen maanalaisen tutkimustilan louhintatöitä suunnitelmien mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

Arvio tulevasta kehityksestä

Alkaneella tilikaudella tuotannon odotetaan jatkuvan edellisen vuoden tapaan. Olkiluodon ydinvoimalaitoksen tuotantoedellytykset ovat

hyvät. Ydinpolttoaineen saatavuus on varmistettu pitkäaikaisin sopimuksin.

Vuonna 2010 OL1:llä toteutetaan tavanomaista pidempi huolto- ja polttoaineenvaihtoseisokki, kun laitosyksikölle asennetaan uudet matalapaineturbiinit ja generaattori. OL2:lla toteutetaan tavanomainen polttoaineenvaihtoseisokki. Seisokkien arvioidaan kestävän yhteensä noin 35 vuorokautta.

TVO jatkaa suunnitelmallisesti OL3-ydinvoimalaitosyksikön toteutusta ja tuotantokäyttöön valmistautumista.

TVO jatkaa OL4-ydinvoimalaitoshankkeen valmistelua ja laitosvaihtoehtojen soveltuvuus selvityksiä vuoden 2010 aikana.

TVO käyttää Meri-Porin hiilivoimalaitoksen kapasiteettia aiempien periaatteiden mukaisesti.

OL3:n ja yhtiön muiden voimalaitosyksiköiden tarvitseman henkilöstön rekrytointia ja koulutusta jatketaan suunnitellusti.

Posiva Oy jatkaa maanalaisen tutkimustilan rakentamista Olkiluodossa ja rakentamislupahakemuksen valmistelua. Rakentamislupahakemus jätetään suunnitelman mukaan TEMille vuoden 2012 aikana.

TVONS jatkaa palveluiden markkinointia ja myyntiä.

Ehdotukset yhtiökokoukselle

Teollisuuden Voima Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2009 olivat 9 360 000 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Konsernin keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja

TVO-KONSERNI (IFRS) (M€)	2009	2008	2007	2006
Liikevaihto	305	257	232	230
Tilikauden voitto/tappio	-41	-53	-37	4
Tutkimustoiminnan menot	21	21	17	15
Investoinnit	845	610	260	289
Oma pääoma	866	823	918	758
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat (ilman lainaa VYR:ltä) *	2 642	2 005	1 368	1 246
Osakaslainat (sisältyvät edellisiin) **	179	179	179	179
Laina VYR:ltä	751	696	648	620
Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus	633	600	568	505
Taseen loppusumma	5 069	4 299	3 619	3 228
Omavaraisuusaste (%) ***	28,4	33,4	45,6	44,6
Henkilöstö (keskimäärin)	835	812	787	754

* VYR = Valtion ydinjätehuoltorahasto

** Huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla

*** Omavaraisuusaste (%) = $100 \times \frac{\text{oma pääoma} + \text{osakaslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{ydinjätehuoltoon liittyvä varaus} - \text{laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta}}$

KONSERNIN OIKAISTU TULOS (M€)	2009	2008	2007	2006
Tilikauden voitto/tappio (IFRS)	-41	-53	-37	4
Ydinjätehuoltovastuun vaikutus * (voitto -/tappio +)	3	-1	-8	-13
Rahoitusinstrumenttien vaikutus ** (voitto -/tappio +)	14	16	-3	-19
Myydyn osakkuusyrityksen tulosvaikutus (FAS)(voitto -/tappio +)	0	1	0	0
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-24	-37	-48	-28
Myyntivoitto myydystä osakkuusyrityksestä	0	-9	0	0
Oikaistu tilikauden voitto/tappio	-24	-46	-48	-28

* Sisältää IFRS-säännösten mukaisen ydinjätehuoltovastuun tulosvaikutukset.

** Sisältää ne tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat rahoitusinstrumentit, joihin ei voida soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa.

Teollisuuden Voima Oyj:n keskeisiä tietoja ja tunnuslukuja

TEOLLISUUDEN VOIMA OYJ (FAS) (M€)	2009	2008	2007	2006	2005
Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolakia (FAS) noudattaen.					
Liikevaihto	296	245	225	227	199
Polttoainekulut	65	56	66	65	44
Ydinjätehuoltokulut	66	56	49	29	27
Muut sähköntuotannon tuotot ja kulut	121	109	101	106	94
Pääomakulut (poistot sekä rahoitustuotot ja -kulut)	68	61	57	56	59
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja	-24	-37	-48	-29	-24
Investoinnit	803	600	228	275	647
Oma pääoma	713	613	604	408	408
Tilinpäätössiirtojen kertymä	150	175	221	269	298
Pitkä- ja lyhytaikaiset korolliset velat (ilman lainaa VYR:ltä) *	2 587	1 960	1 362	1 242	1 146
Osakslainat (sisältyvät edellisiin) **	179	179	179	179	179
Laina VYR:ltä	751	696	648	620	595
Taseen loppusumma	4 377	3 617	2 951	2 639	2 519
Omavaraisuusaste (%) ***	28,8	33,1	43,6	42,5	46,0
Henkilöstö (keskimäärin)	830	806	780	748	693

* VYR = Valtion ydinjätehuoltorahasto

** Huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

*** Omavaraisuusaste (%) = $100 \times \frac{\text{oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä} + \text{osakslainat}}{\text{taseen loppusumma} - \text{laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta}}$

	2009	2008	2007	2006	2005
TVO:N OSUUS VALTIONYDINJÄTEHUOLTORAHASTOSTA (VYR) (M€)	1 069,8	1 001,2	927,7	864,1	826,6
SÄHKÖN TOIMITUS OSAKKAILLE (GWh)					
Olkiluoto 1	7 263	7 039	7 317	6 956	7 208
Olkiluoto 2	7 122	7 288	7 032	7 278	6 984
Olkiluoto yhteensä *	14 385	14 327	14 349	14 234	14 192
Meri-Pori	845	817	1 374	1 509	250
Yhteensä	15 230	15 144	15 723	15 743	14 442
* Sisältää tuulivoimasähköä 1,5 (1,6 vuonna 2008) GWh ja kaasuturpiinisähköä 0,5 (0,5) GWh.					
KÄYTTÖKERTOIMET (%)					
Olkiluoto 1	97,0	93,7	97,5	93,8	98,3
Olkiluoto 2	95,1	96,9	93,7	96,9	94,0
Käyttökerroin yhteensä	96,0	95,3	95,6	95,4	96,1
TVO:N SÄHKÖNTOIMITUKSEN OSUUS SUOMEN SÄHKÖN KÄYTÖSTÄ (%)	18,8	17,4	17,4	17,5	17,0

TILINPÄÄTÖSTIIVISTELMÄ 2009

OL1

866

MW

OL2

869

MW

OL3

869

MW

Konsernin tuloslaskelma

TVO-KONSERNI		
1 000 €	1.1. – 31.12.2009	1.1. – 31.12.2008
Liikevaihto	305 390	257 275
Valmistus omaan käyttöön	10 322	10 390
Liiketoiminnan muut tuotot	8 678	16 688
Materiaalit ja palvelut	-132 596	-131 841
Henkilöstökulut	-55 943	-55 704
Poistot ja arvonalentumiset	-53 724	-51 452
Liiketoiminnan muut kulut	-77 932	-74 055
Liikevoitto/-tappio	4 195	-28 699
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	0	751
Rahoitustuotot	51 771	84 497
Rahoituskulut	-97 357	-109 678
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-45 586	-25 181
Voitto/tappio ennen veroja	-41 391	-53 129
Tuloverot	-4	-4
Tilikauden voitto/tappio	-41 395	-53 133
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-41 395	-53 133

Konsernin laaja tuloslaskelma

TVO-KONSERNI		
1 000 €	1.1. – 31.12.2009	1.1. – 31.12.2008
Tilikauden voitto/tappio	-41 395	-53 133
Muut laajan tuloksen erät		
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	2 326	-3 073
Rahavirtojen suojaukset	-17 950	-39 199
Tilikauden muut laajan tuloksen erät yhteensä	-15 624	-42 272
Tilikauden laaja voitto/tappio	-57 019	-95 405
Tilikauden laajan voiton/tappion jakautuminen:		
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-57 019	-95 405

Konsernin tase

TVO-KONSERNI		
1 000 €	31.12.2009	31.12.2008
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3 263 047	2 484 603
Aineettomat hyödykkeet	16 161	21 787
Laina- ja muut saamiset	756 496	700 890
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1 009	1 009
Sijoitukset osakkeisiin	12 183	9 855
Johdannaissopimukset	649	4 883
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	633 484	599 789
Pitkäaikaiset varat yhteensä	4 683 029	3 822 816
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	186 904	181 272
Myyntisaamiset ja muut saamiset	83 931	89 119
Johdannaissopimukset	404	3 091
Rahasto-osuudet	0	187 600
Rahavarat	115 088	15 094
Lyhytaikaiset varat yhteensä	386 327	476 176
Varat yhteensä	5 069 356	4 298 992
Oma pääoma ja velat		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	461 692	361 692
Ylikurssirahasto ja vararahasto	242 383	242 383
Arvonmuutosrahasto	-48 553	-32 929
Kertyneet voittovarot	210 289	251 684
Oma pääoma yhteensä	865 811	822 830
Velat		
Pitkäaikaiset velat		
Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus	633 484	599 789
Osakaslainat	179 300	179 300
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta	750 900	695 775
Joukkovelkakirjalainat	926 893	0
Muut rahoitusvelat	979 150	1 321 687
Johdannaissopimukset	40 324	43 982
Pitkäaikaiset velat yhteensä	3 510 051	2 840 533
Lyhytaikaiset velat		
Varaukset	0	365
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	482 472	451 455
Johdannaissopimukset	34 142	8 910
Saadut ennakot	20 943	18 621
Ostovelat	18 702	15 421
Muut lyhytaikaiset velat	137 235	140 857
Lyhytaikaiset velat yhteensä	693 494	635 629
Velat yhteensä	4 203 545	3 476 162
Oma pääoma ja velat yhteensä	5 069 356	4 298 992

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

TVO-KONSERNI

1 000 €	Osake- pääoma	Osakeanti	Ylikurssirahasto ja vararahasto	Arvonmuutos- rahasto	Kertyneet voittovarot	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2008	266 092	95 600	242 383	9 343	304 817	918 235	918 235
Osakeanti	95 600	-95 600	0	0	0	0	0
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-42 272	-53 133	-95 405	-95 405
Oma pääoma 31.12.2008	361 692	0	242 383	-32 929	251 684	822 830	822 830
Osakeanti	100 000	0	0	0	0	100 000	100 000
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-15 624	-41 395	-57 019	-57 019
Oma pääoma 31.12.2009	461 692	0	242 383	-48 553	210 289	865 811	865 811

Konsernin rahavirtalaskelma

TVO-KONSERNI		
1 000 €	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirrat		
Tilikauden voitto/tappio	-41 395	-53 133
Oikaisut:		
Verot	4	4
Rahoitustuotot ja -kulut	45 586	25 181
Poistot ja arvonalentumiset	53 724	51 452
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta/tappiosta	0	-751
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksutapahtumaa	-15 039	-956
Myyntivoitot ja -tappiot käyttöomaisuushyödykkeistä ja osakkeista	-125	-8 686
Käyttöpääoman muutokset:		
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-50 668	-11 512
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 632	-21 533
Ostovelkojen ja muiden velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	5 545	32 761
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-43 998	-33 294
Saadut osingot	513	1 190
Saadut korot	37 745	27 570
Maksetut verot	-2	-1
Liiketoiminnan nettorahavirta	-13 742	8 292
Investointien rahavirrat		
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-801 090	-579 070
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	16	146
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-230	-11 138
Aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2	3
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4	-180
Luovutustulot muista sijoituksista	198	10 578
Myönnetyt lainasaamiset	-55 243	-48 259
Lainasaamisten takaisinmaksut	355	311
Investointien nettorahavirta	-855 996	-627 609
Rahoituksen rahavirrat		
Maksullinen osakeanti	100 000	95 600
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 331 441	848 389
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-620 972	-66 951
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	2	41
Lyhytaikaisten rahoitusvelkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-28 339	-136 493
Rahoituksen nettorahavirta	782 132	740 586
Rahavarojen muutos	-87 606	121 269
Rahavarat 1.1.	202 694	81 498
Rahasto-osuuksien käyvän arvon muutos	0	-73
Rahavarat 31.12.	115 088	202 694

Teollisuuden Voima Oyj:n tuloslaskelma

Teollisuuden Voima Oyj		
1 000 €	1.1. – 31.12.2009	1.1. – 31.12.2008
Liikevaihto	295 886	245 063
Valmistus omaan käyttöön	10 295	10 366
Liiketoiminnan muut tuotot	16 080	27 744
Materiaalit ja palvelut	-146 358	-131 036
Henkilöstökulut	-55 372	-55 024
Poistot ja arvonalentumiset	-51 468	-49 165
Liiketoiminnan muut kulut	-78 262	-74 197
Liikevoitto/-tappio	-9 199	-26 249
Rahoitustuotot ja -kulut	-16 152	-12 099
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	-25 351	-38 348
Satunnaiset erät +/-	967	969
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	-24 384	-37 379
Tilinpäätössiirrot	24 384	46 739
Tilikauden voitto/tappio	0	9 360

Teollisuuden Voima Oyj:n tase

Teollisuuden Voima Oyj				
1 000 €	31.12.2009		31.12.2008	
Vastaavaa				
Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet		16 406		22 086
Aineelliset hyödykkeet		3 134 091		2 387 843
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	1 247		1 247	
Muut sijoitukset	760 856	762 103	706 046	707 293
Pysyvät vastaavat yhteensä		3 912 600		3 117 222
Vaihtuvat vastaavat				
Vaihto-omaisuus		186 904		181 272
Pitkäaikaiset saamiset		750		756
Lyhytaikaiset saamiset		162 615		116 376
Rahoitusarvopaperit		0		187 600
Rahat ja pankkisaamiset		114 628		14 043
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		464 897		500 047
Vastaavaa		4 377 497		3 617 269
Vastattavaa				
Oma pääoma				
Osakepääoma		461 692		361 692
Ylikurssirahasto		232 435		232 435
Vararahasto		9 948		9 948
Edellisten tilikausien voitto/tappio		9 360		0
Tilikauden voitto/tappio		0		9 360
Oma pääoma yhteensä		713 435		613 435
Tilinpäätössiirtojen kertymä		150 135		174 519
Pakolliset varaukset		0		365
Vieras pääoma				
Pitkäaikainen vieras pääoma		1 924 848		1 329 209
Osakslainat		179 300		179 300
Laina Valtion ydinjätehuoltorahastolta		750 900		695 775
Lyhytaikainen vieras pääoma		658 879		624 666
Vieras pääoma yhteensä		3 513 927		2 828 950
Vastattavaa		4 377 497		3 617 269

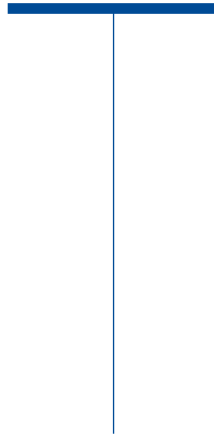
Teollisuuden Voima Oyj:n rahoituslaskelma

Teollisuuden Voima Oyj		
1 000 €	2009	2008
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto/-tappio	-9 200	-26 249
Oikaisut liikevoittoon/-tappioon *	50 979	38 405
Käyttöpääoman muutos **	-50 746	332
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-43 996	-33 292
Saadut osingot	513	1 190
Saadut korot	37 741	27 546
Liiketoiminnan rahavirta	-14 709	7 932
Investointien rahavirta		
Osakkeiden ostot	-4	-180
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-801 320	-590 208
Osakkeiden myynnit	198	10 578
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	17	149
Myönnetyt lainasaamiset	-55 243	-48 259
Lainasaamisten takaisinmaksut	356	311
Investointien rahavirta	-855 996	-627 609
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	100 000	95 600
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 331 441	848 389
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-620 972	-66 951
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	2	41
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-28 339	-136 493
Saadut konserniavustukset	1 558	45
Rahoituksen rahavirta	783 690	740 631
Rahavarojen muutos	-87 015	120 954
Rahavarat 1.1.	201 643	80 689
Rahavarat 31.12.	114 628	201 643
* Oikaisut liikevoittoon/-tappioon		
Poistot ja arvonalentumiset	51 469	49 165
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) tai -tappiot (+)	-125	-9 925
Muut oikaisut joihin ei liity maksua	-365	-835
Yhteensä	50 979	38 405
** Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 632	-21 533
Korottomien saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-51 526	-10 485
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	6 412	32 350
Yhteensä	-50 746	332

Ehdotukset yhtiökokoukselle

Teollisuuden Voima Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 9 360 000 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 19. helmikuuta 2010

Timo Rajala
Tapio Kuula
Hannu Anttila
Jukka Hakkila
Mikael Hannus
Tapio Korpeinen
Juha Laaksonen
Seppo Ruohonen
Matti Ruotsala
Rami Vuola

Jarmo Tanhua
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastuskertomus on annettu Teollisuuden Voima Oyj:n virallisesta tilinpäätöksestä. Tässä vuosiraportissa julkaistu lyhennelmä tilinpäätöksestä ei sisällä kaikkia virallisen tilinpäätöksen tietoja.

Teollisuuden Voima Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Teollisuuden Voima Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2009. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 19. päivänä helmikuuta 2010

Eero Suomela
KHT

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Niina Vilske
KHT

Talousjulkaisut

Vuoden 2009 talousjulkaisut

Vuosikertomus 2008

Osavuositarkastus tammikuu–kesäkuu 2009

Osavuositarkastus tammikuu–syyskuu 2009

Vuoden 2010 talousjulkaisut

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2009 22.2.2010

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2009 22.2.2010

Osavuositarkastus tammikuu–maaliskuu 2010 16.4.2010

Osavuositarkastus tammikuu–kesäkuu 2010 16.7.2010

Osavuositarkastus tammikuu–syyskuu 2010 18.10.2010

Kaikki julkaisut ilmestyvät myös englanninkielisinä.

Lisäksi on julkaistu Yhteiskuntavastuuraportti 2008 vuonna 2009.
Yhteiskuntavastuu 2009 -raportti julkaistaan maaliskuussa 2010.

Julkaisija: Teollisuuden Voima Oyj, Kotipaikka Helsinki, Y-tunnus 0196656-0

Graafinen suunnittelu: Lahtinen & Mantere Saatchi & Saatchi

Valokuvat: Hannu Huovila, Timo Snällström, TVO:n kuva-arkisto

Painopaikka: Eura Print Oy, Eura

Teollisuuden Voima Oyj
Olkiluoto
27160 EURAJOKI
Puhelin 02 83 811
Faksi 02 8381 2109
www.tvo.fi

Teollisuuden Voima Oyj
Töölönkatu 4
00100 HELSINKI
Puhelin 09 61 801
Faksi 09 6180 2570

Teollisuuden Voima Oyj
4 rue de la Presse
1000 BRUSSELS, BELGIUM
Puhelin +32 2 227 1122
Faksi +32 2 218 3141